

WYTYCZNE URBANISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNE DO KONKURSU NA ZAGOSPODAROWANIE RYNKU – PLACU POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH WRAZ Z PROJEKTEM I LOKALIZACJĄ POMNIKA WOLNOŚCI W MIEJSCOWOŚCI RAKONIEWICE

1. Idea, motywacja przedsięwzięcia.

Celem konkursu jest stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej. Projekt ma kompozycyjnie i funkcjonalnie połączyć założenia historyczne placu miejskiego oraz stworzyć kompleksowo zagospodarowany rynek miasta. Dodatkowym elementem konkursu, który należy uwzględnić jest charakter miejsca, sama nazwa placu i potrzeba wyjścia naprzeciw potrzebom mieszkańców. Projekt wynika z potrzeby spełnienia wymagań nowych uwarunkowań legislacyjnych jakim jest Ustawa o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777 z dnia 9 października 2015 r.) oraz Ustawa krajobrazowa (Dz. U. 2015 poz. 774 z dnia 24 kwietnia 2015 r.).

Lokalizacja pomnika oraz sama jego skala i forma ma wynikać z kompleksowego zagospodarowania Rynku - Placu Powstańców Wielkopolskich w Rakoniewicach.

2. Granice opracowania koncepcji, lokalizacja Pomnika Wolności.

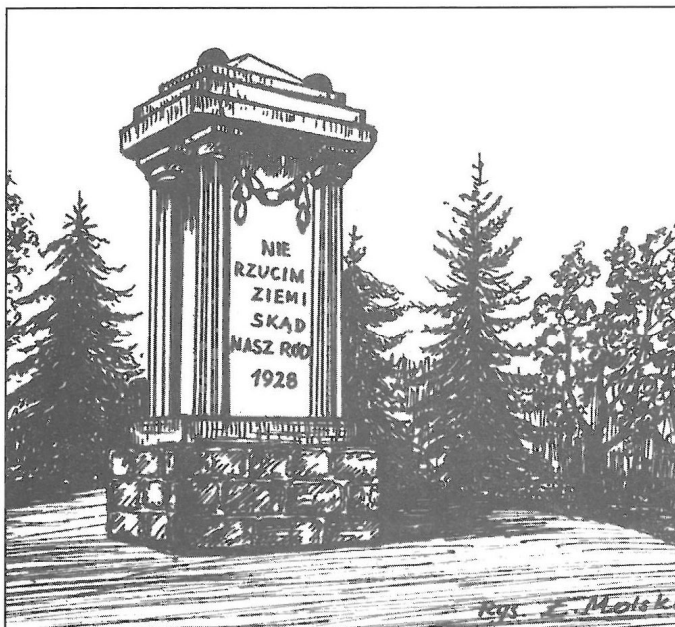
Granice koncepcji wyznaczają pierzeje Placu Powstańców Wielkopolskich w Rakoniewicach. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na ścisłe powiązanie z ulicami przyległymi oraz wyeksponować charakterystyczne i ważne punkty np. Muzeum Pożarnictwa.

Lokalizacja Pomnika Wolności ma wynikać z całościowego spojrzenia na opracowywaną przestrzeń publiczną. Powinien on stać się przestrzennym dopełnieniem kompleksowego zagospodarowania Rynku i godnym uhonorowaniem idei Wolności.

Teren objęty konkursem stanowi własność Gminy Rakoniewice.

3. Cel konkursu.

Celem konkursu jest stworzenie ekspozycyjnej przestrzeni publicznej z poszanowaniem założenia historycznego, ekspozycją istniejących charakterystycznych punktów z wprowadzeniem dodatkowego akcentu w postaci Pomnika Wolności. Pomnik ten może nawiązywać do historycznego Pomnika Wolności ku czci Powstańców Wielkopolskich z 1928 r., który został zburzony przez okupanta w 1945 r.

Pomnik Wolności może zostać wzbogacony o elementy upamiętniające kolejne ważne wydarzenia historyczne mające miejsce w Wielkopolsce i w kraju na przestrzeni lat.

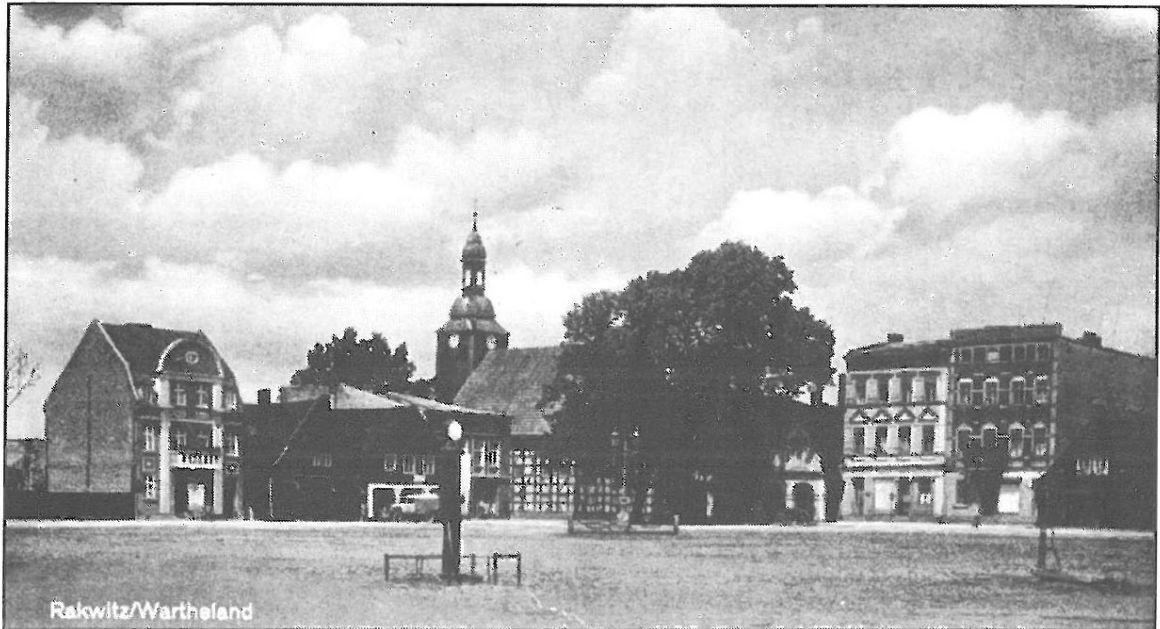
4. Uwarunkowania przestrzenne.

4.1. Rys historyczny – Rynku.

Układ przestrzenny miasta Rakoniewice podyktował w ogólnym zarysie Krzysztof Grzymułtowski – ówczesny dziedzic Rakoniewic. Wytyczył rynek stosunkowo duży – 112×120 m. ulice i parcele. Założenia urbanistyczne, jak plan domu i typ podcieniowego rynku zostały ustalone pod koniec XVII w.

Rynek okalały drewniane domy podcieniowe o dachach dwuspadowych lub łamanych, krytych gontem. Odznaczały się wysokim poziomem sztuki ciesielskiej. Tradycja średniowiecznego typu domków podcieniowych podtrzymywana była zarządzeniami właścicieli miast, popierających podcienia zarówno ze względu na ich przydatność w zabudowie handlowo – rzemieślniczej jak i na reprezentacyjny wygląd. Niestety częste pożary w latach 1708, 1754, 1877 oraz w 1927 likwidowały całe ciągi zabudowy.

Do dnia dzisiejszego ocalały jedynie 4 domy podcieniowe na dzisiejszym placu Powstańców Wielkopolskich, które świadczą o historii miasteczka.

4.2. Stan istniejący.

Obecnie częściowo zrealizowano założenia projektu zagospodarowania Placu Powstańców Wielkopolskich z 2012 r. Dopuszcza się ingerencję w niniejsze opracowanie pod kątem lokalizacji i wyboru najkorzystniejszej ekspozycji Pomnika Wolności.

Układ komunikacyjny, miejsca postojowe, centralnie usytuowana fontanna, oświetlenie oraz częściowo zrealizowane nawierzchnie winny pozostać bez zmian.

4.3. Idea przestrzenna.

Główną ideą jest stworzenie w istniejącej przestrzeni publicznej, ważnego punktu w formie pomnika, rzeźby lub innego elementu zagospodarowania przestrzeni jako uhonorowanie Wolności. Odpowiednio dobrana forma i skala w połączeniu z otoczeniem ma stworzyć logiczną i harmonijną całość Placu Powstańców Wielkopolskich.

Wymogiem konkursu jest połączenie wszystkich elementów zagospodarowania w jednolitą przestrzeń publiczną.

5. Szczegółowe wytyczne

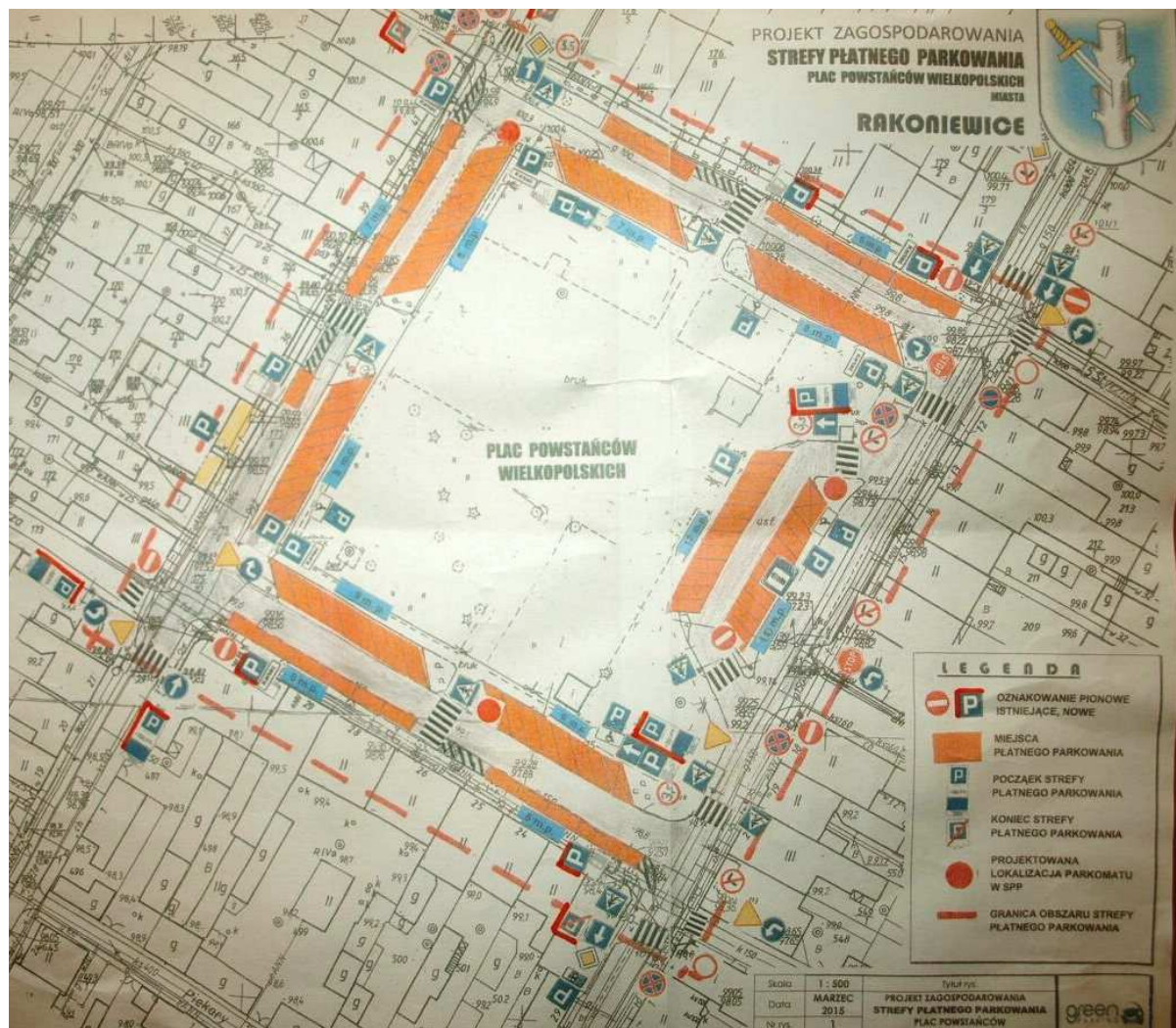
Teren znajduje się na obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta Rakoniewice wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 475/Wlkp/A decyzją z dnia 17.04.2007 r.

5.1. Lokalizacja Pomnika Wolności.

Lokalizacja Pomnika Wolności – jako pomnika, rzeźby lub innego elementu przestrzeni –
- musi wynikać z kompleksowego spojrzenia na istniejącą przestrzeń publiczną z jej charakterystycznymi punktami i być swoistym jej dopełnieniem i zamknięciem w spójną całość.

5.2. Rozwiązania komunikacyjne.

- istniejący układ ulic, miejsc postojowych, przejść dla pieszych, przystanków autobusowych, oświetlenia i parkomatów – bez zmian;
- docelowo przebiegająca przez Rynek droga krajowa, relacji Poznań – Zielona Góra, będzie poprowadzona obwodnicą miejską, co przyczyni się do znacznego zmniejszenia ruchu kołowego na Rynku,

5.3. Ważne elementy kompozycji.

Fundamentalnym założeniem koncepcji zagospodarowanie przestrzeni są:

- zabytkowy charakter i status przestrzeni miejskiej,
- wpisanie się w częściowo zagospodarowaną przestrzeń publiczną,
- nawiązanie dialogu przestrzennego z Muzeum Pożarnictwa i fontanną,
- wpisanie w Plac Powstańców Wielkopolskich miejsca pamięci,
- uhonorowanie idei Wolności,

5.4. Sposób zagospodarowania skweru.

Celem jest stworzenie dominanty przestrzennej integrującej otoczenie. Zwrócić uwagę należy również na cykliczne uroczystości państwowe przy obchodach rocznic wydarzeń wolnościowych, które będą się odbywać przy Pomniku Wolności. Należy przemyśleć możliwość swobodnego zbierania się uczestników uroczystości, przemieszczania się delegacji, możliwości pełnienia warty honorowej, możliwość składania wieńcy, wiązanek oraz zniczy - aby nie kolidowało to na przykład z ruchem kołowym i umożliwiło swobodne uczestnictwo osób zainteresowanych.

5.5. Rozwiązania materiałowe, mała architektura.

Zastosowane materiały muszą być trwałe, reprezentacyjne, nawiązujące do zastosowanych w najbliższym otoczeniu. Elementy małej architektury spójne charakterem, klimatem i odbiorem z istniejącym zagospodarowaniem.

6. Uwaga.

Obszar objęty konkursem leży w strefie ochrony konserwatorskiej zabytkowego układu urbanistycznego miasta. Wszelkie działania inwestycyjne na etapie koncepcji należy uzgadniać z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Opracował:

mgr inż. arch. Magdalena Bolanowska

Załączniki:

- Projekt budowlany – wykonawczy przebudowy Placu Powstańców Wielkopolskich z marca 2012 r.
autor: „VIA 2008” Pracownia Projektów Drogowych Barbara Kosmacz